

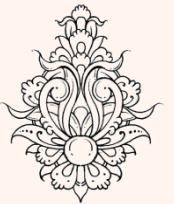
یادگیری ماشین
(۰۱-۸۰۵-۱۱-۱۳)
فصل چهارم

دانشگاه شهید بهشتی
پژوهشکده‌ی فضای مجازی
پاییز ۱۳۹۶
احمد محمودی ازناوه

فهرست مطالب

- تخمین تابع چگالی احتمال
- تابع درست‌نمایی
- برآورد درست‌نمایی بیشینه
- مثال
- ارزیابی برآورد
- برآورد بیشینه‌گر احتمال پسین
- دسته‌بندی پارامتری
- رگرسیون

- در فصل پیش در مورد «اتخاذ تصمیم بهینه» با در نظر گرفتن احتمال مشاهدهی ورودی با فرض دانستن کلاس و احتمال وقوع کلاس بحث شد.

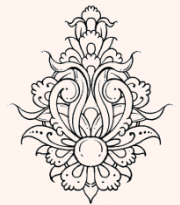
- با توجه به این فرض که توزیع داده‌ها، از توزیعی خاص پیروی می‌کند، این روش‌ها را «روش‌های پارامتری» می‌نامند.

- $\mathcal{X} = \{x^t\}_{t=1}^N$ where $x^t \sim p(x)$

- تخمین پارامتر:

- تخمین پارامترهای θ از روی داده‌های آموزشی \mathcal{X}
- برای داده‌ها یک مدل به صورت $p(x | \theta)$ در نظر گرفته می‌شود (θ «آماره‌ی بسنده» است؛ تمام اطلاعات در مورد توزیع را در بر دارد)

Sufficient statistic

• «تابع درست‌نمایی»، تابعی از پارامترهای مدل آماری است.

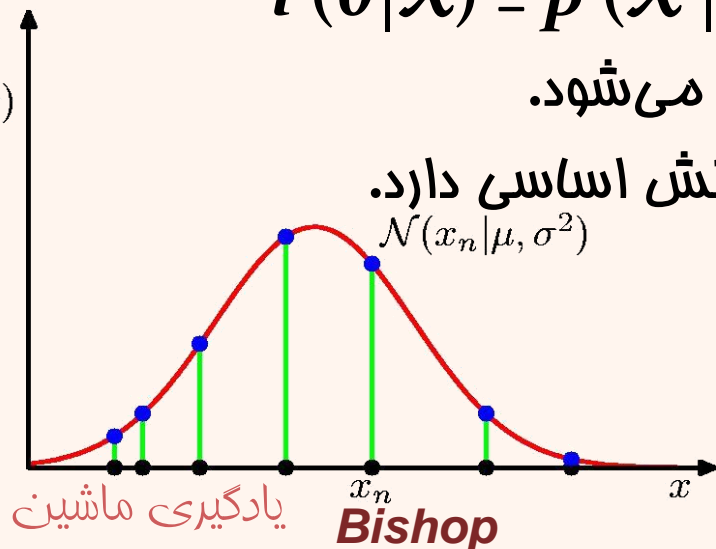
– درست‌نمایی یک مجموعه از پارامترها، θ ، برای مقادیری معین (\mathcal{X}) ؛ برابرست با احتمال رخداد \mathcal{X} به ازای مجموعه پارامترها (احتمال درستی θ آن به شرط \mathcal{X})

$$- l(\theta|\mathcal{X}) \equiv p(\mathcal{X}|\theta)$$

• \mathcal{X} ثابت است و θ را تغییر داده می‌شود.

• این تابع در «استنباط آماری» نقش اساسی دارد.

$$\mathcal{N}(x_n|\mu, \sigma^2)$$

Statistical inference

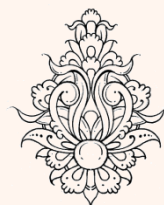
دانشگاه
تهران
پیشین

Make sampling x^t from $p(x^t|\theta)$ as likely as possible

- در صورتی که نمونه‌ها، $\mathcal{X} = \{x^t\}$ ، «متغیرهای مستقل با توزیع یکسان (i.i.d.)» باشد:

independent and identically distributed

- $l(\theta|\mathcal{X}) = p(\mathcal{X}|\theta) = \prod_t p(x^t|\theta)$
- در برآورد درست‌نمایی بیشینه در پی یافتن θ هستیم به گونه‌ای که احتمال تعلق X به p مدها کمتر شود؛ درست‌نمایی بیشینه شود.
- برای سادگی محاسبات، به جای درست‌نمایی، از لگاریتم آن استفاده می‌شود:

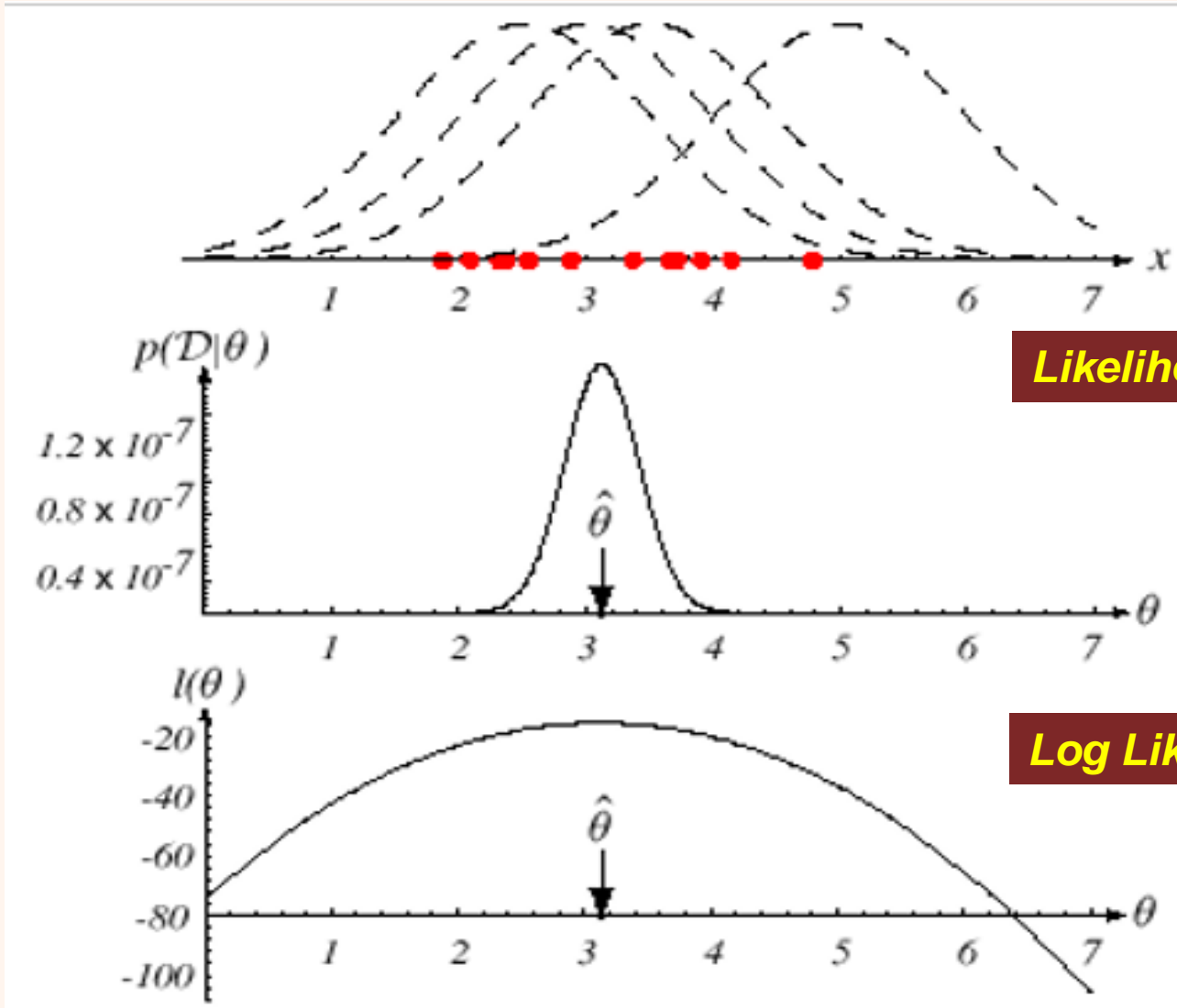
$$\mathcal{L}(\theta|\mathcal{X}) = \log l(\theta|\mathcal{X}) = \sum_t \log p(x^t|\theta)$$

Log likelihood

$$\theta^* = \operatorname{argmax}_{\theta} \mathcal{L}(\theta|\mathcal{X})$$

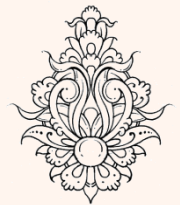
برآورد درست‌نمایی بیشینه

Likelihood

Log Likelihood

Pattern Classification, Chapter 3

Bernoulli /categorical (generalized Bernoulli) Density

x in $\{0,1\}$

• توزیع برنولی

$$P(x) = p_o^x (1 - p_o)^{(1-x)}$$

$$\mathcal{L}(p_o | \mathcal{X}) = \log \prod_t p_o^{x^t} (1 - p_o)^{(1-x^t)}$$

$$\text{MLE: } \hat{p}_o = \sum_t x^t / N$$

• توزیع برنولی تعمیم یافته

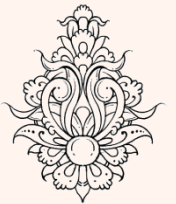
- $K > 2$ states, x_i in $\{0,1\}$

$$P(x_1, x_2, \dots, x_K) = \prod_i p_i^{x_i}$$

$$\mathcal{L}(p_1, p_2, \dots, p_K | \mathcal{X}) = \log \prod_t \prod_i p_i^{x_i^t} = \log \prod_i p_i^{\sum_t (x_i^t)}$$

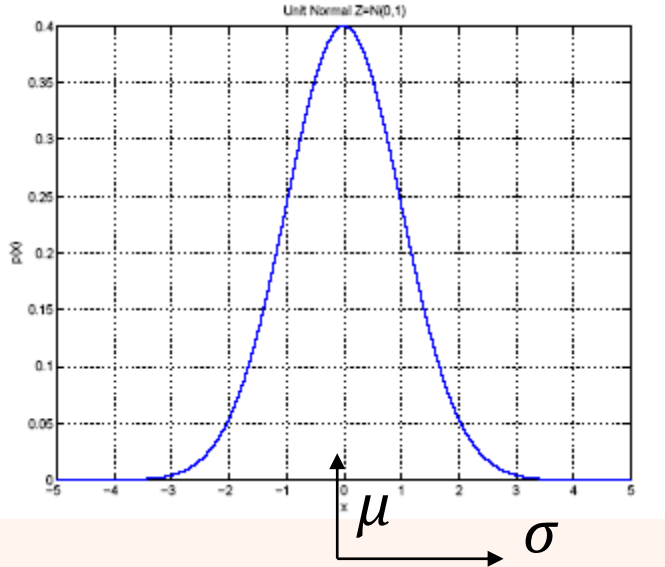
$$\text{MLE: } \hat{p}_i = \sum_t x_i^t / N$$

$$x_i^t = \begin{cases} 1 & \text{if exprimnet } t \text{ choose state } i \\ 0 & \text{otherwise} \end{cases}$$

Gaussian (Normal) Distribution

$$p(x) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}\sigma} \exp\left[-\frac{(x-\mu)^2}{2\sigma^2}\right]$$

- $p(x) = \mathcal{N}(\mu, \sigma^2)$

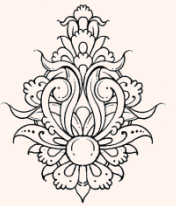
$$p(x) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}\sigma} \exp\left[-\frac{(x-\mu)^2}{2\sigma^2}\right]$$

- MLE for μ and σ^2 :

$$L(\mu, \sigma | X) = -\frac{N}{2} \log(2\pi) - N \log \sigma - \frac{\sum_t (x^t - \mu)^2}{2\sigma^2}$$

$$m = \frac{\sum_t x^t}{N}$$

$$s^2 = \frac{\sum_t (x^t - m)^2}{N}$$

- یک نمونه از داده‌ها: \mathcal{X}
 - پارامتر مجهول: θ
 - برآورد پارامتر از روی داده‌ها $d = d(\mathcal{X})$
 - معیار کیفیت تخمین: $(d(\mathcal{X}) - \theta)^2$
- با توجه به این که این معیار به نمونه‌ها وابسته است، از میانگین استفاده می‌کنیم:

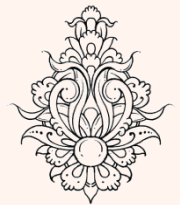
$$r(d, \theta) = E[(d(\mathcal{X}) - \theta)^2]$$

Mean square error

– همچنین «بایاس تخمین» به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$b_{\theta}(d) = E[d(\mathcal{X})] - \theta$$

- چنانچه این مقدار برابر صفر باشد، d را **unbiased estimator** می‌گویند.

مثال - تخمین میانگین

- در صورتی که x^t نمونه‌های از یک توزیع با میانگین μ باشد،

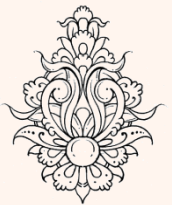
$$E[m] = E\left[\frac{\sum_t x^t}{N}\right] = \frac{1}{N} \sum_t E[x^t] = \frac{N\mu}{N} = \mu$$

- میانگین نمونه‌ها **unbiased** است.
- در صورتی که واریانس تخمین، با افزایش تعداد نمونه‌ها به صفر میل کند، به برآورد انجام شده «سازگار» گفته می‌شود.

Consistent estimator

$$\text{Var}(m) \rightarrow 0 \text{ as } N \rightarrow \infty$$

$$\text{var}(m) = \text{var}\left(\frac{\sum_t x^t}{N}\right) = \frac{1}{N^2} \sum_t \text{var}(x^t) = \frac{N\sigma^2}{N^2} = \frac{\sigma^2}{N}$$

مثال - تخمین واریانس

$$s^2 = \frac{\sum (x^t - m)^2}{N} = \frac{\sum (x^t)^2 - Nm^2}{N}$$

$$E[s^2] = \frac{\sum E[(x^t)^2] - N \cdot E[m^2]}{N}$$

یادآوری

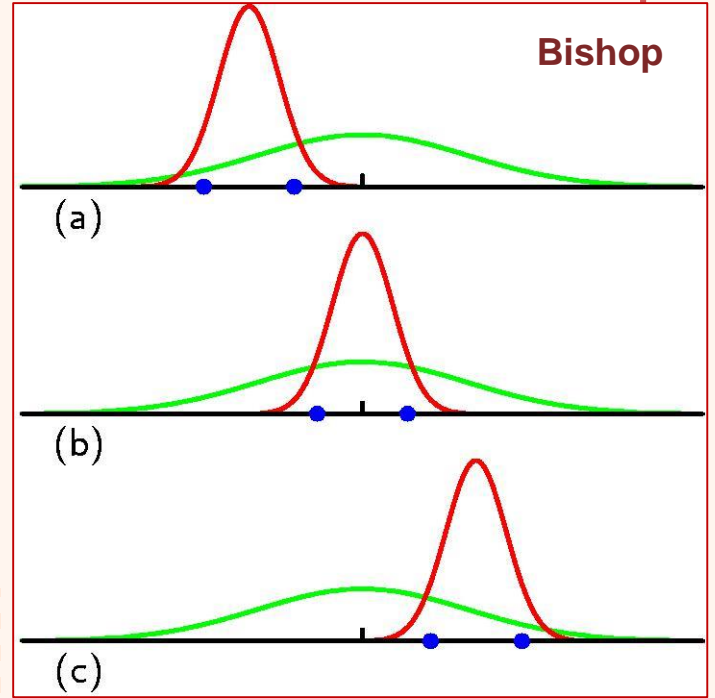
$$Var(X) = E[X^2] - E[X]^2$$

$$E[(x^t)^2] = \sigma^2 + \mu^2 \quad E[m^2] = \frac{\sigma^2}{N} + \mu^2$$

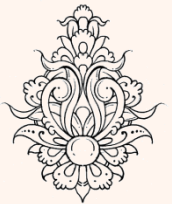
$$E[s^2] = \frac{N(\sigma^2 + \mu^2) - N(\sigma^2/N + \mu^2)}{N} = \frac{N-1}{N} \sigma^2 \neq \sigma^2$$

asymptotically unbiased estimator

$$b_\theta(s) \rightarrow 0 \text{ as } N \rightarrow \infty$$

Bishop

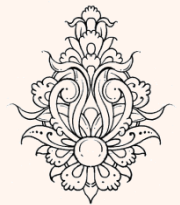
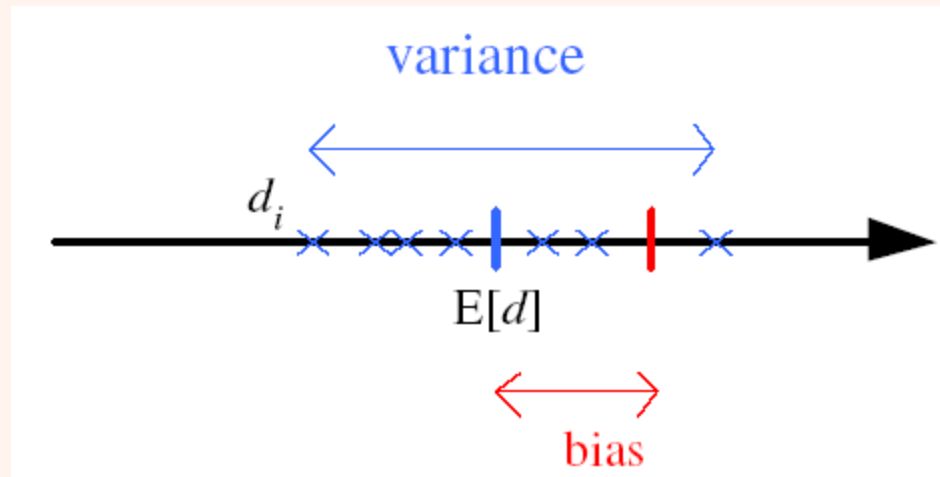

تأشکانه
سپهر
بهشتی

ارزیابی برآورد

Mean square error:

$$\begin{aligned} r(d, \theta) &= E[(d - \theta)^2] \\ &= (E[d] - \theta)^2 + E[(d - E[d])^2] \\ &= \text{Bias}^2 + \text{Variance} \quad (4.11) \end{aligned}$$

برآورد بیشینه‌گر احتمال پسین

Maximum a Posteriori (MAP)

• در MLE، پارامتر مورد نظر به عنوان مجهول در نظر گرفته می‌شود، ممکن است در مورد پارامتر مورد نظر از پیش اطلاعاتی (prior information) داشته باشیم. این اطلاعات می‌توانند به تخمین دقیق‌تر کمک کنند، به ویژه زمانی که داده‌های آموزش کم‌تعداد باشند.

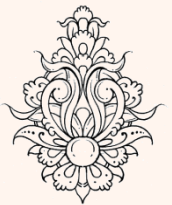
- در این حالت به θ به صورت یک متغیر تصادفی نگاه می‌کنیم.

- به عنوان مثال می‌دانیم، θ با احتمال نوددرصد، با توزیع گاوسی بین ۵ و ۹ به (صورت متقارن) قرار دارد.

$$P\left\{-1.64 < \frac{\theta - \mu}{\sigma} < 1.64\right\} = 0.9$$

$$P\{\mu - 1.64\sigma < \theta < \mu + 1.64\sigma\} = 0.9$$

$$P(\theta) \sim N(7, (2/1.64)^2)$$

برآورد بیشینه‌گر احتمال پسین

- در چنین حالتی اطلاعاتی در مورد $p(\theta)$ وجود دارد. با ترکیب این اطلاعات با آنچه داده‌ها به ما می‌گویند (likelihood density)، خواهیم داشت:

$$p(\theta|\mathcal{X}) = p(\mathcal{X}|\theta) p(\theta) / p(\mathcal{X})$$

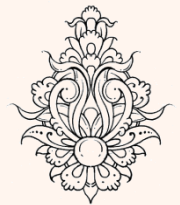
Maximum a Posteriori (MAP)

$$\theta_{\text{MAP}} = \operatorname{argmax}_{\theta} p(\theta|\mathcal{X}) = \operatorname{argmax}_{\theta} p(\theta) p(\mathcal{X}|\theta)$$

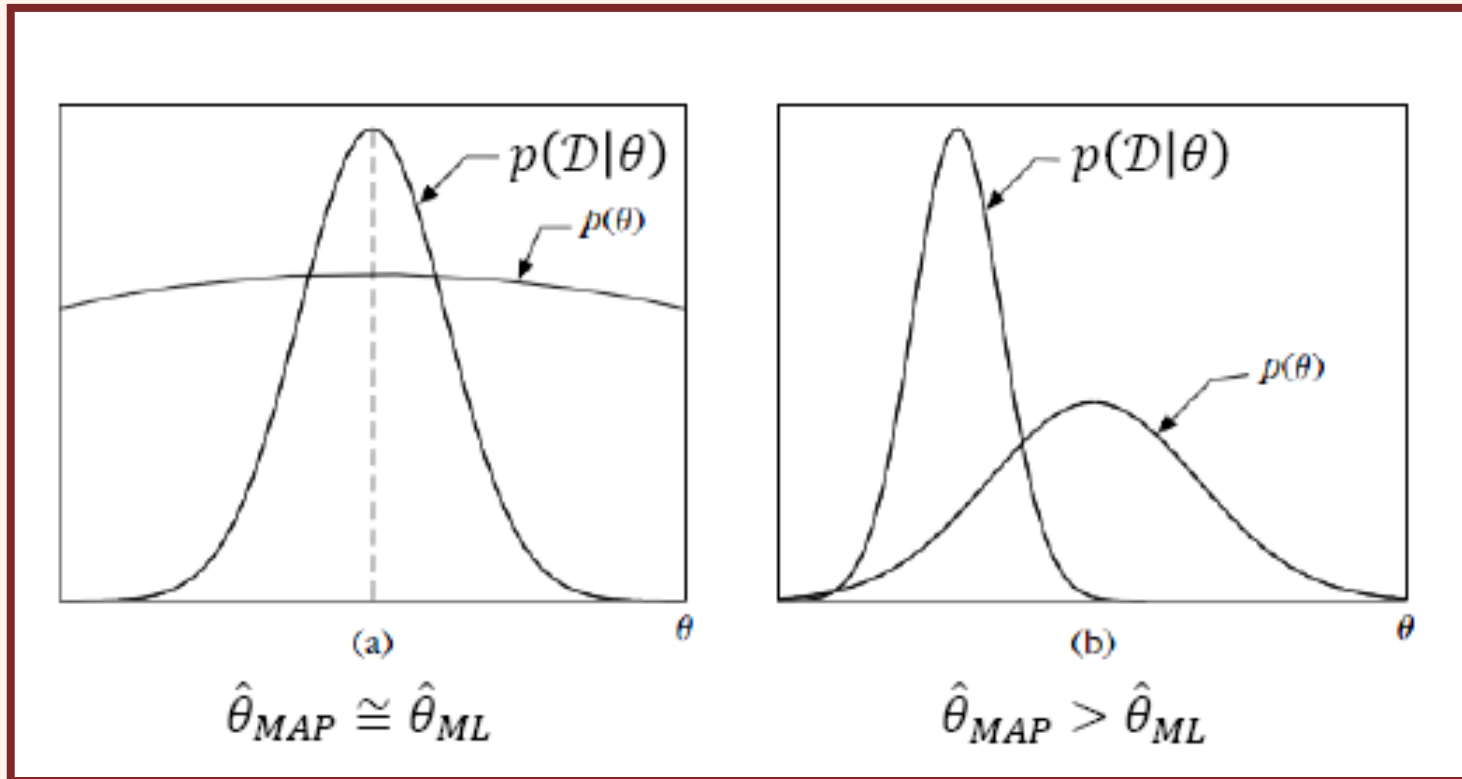
تفاوت با ML در نظر گرفتن $p(\theta)$ است.

$$\theta_{\text{ML}} = \operatorname{argmax}_{\theta} p(\mathcal{X}|\theta)$$

Maximum Likelihood (ML)

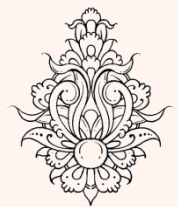

بر آورد بیشینه‌گر احتمال پسین (ادامه...)

Pattern recognition, Sergios Theodoridis

در صورتی که $p(\theta)$ دارای توزیع یکنواخت باشد، دو روش پاسخ یکسانی به دست می‌آورند.

مثال

$$x \sim p(x) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}\sigma} \exp\left[-\frac{(x-\mu)^2}{2\sigma^2}\right]$$

$$p(\mu) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}\sigma_0} \exp\left[-\frac{(\mu-\mu_0)^2}{2\sigma_0^2}\right]$$

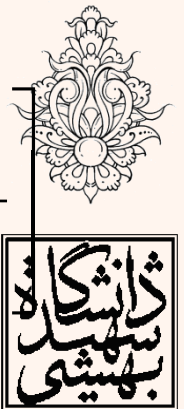
$$p(\mu | X) \propto p(\mu)p(X | \mu)$$

$$\prod_t p(\mu | x^t) = p(\mu) \prod_t p(x^t | \mu)$$

برای تخمین MAP باید رابطه‌ی زیر مناسبه بشود:

$$\frac{\partial}{\partial \mu} \ln [p(\mu) \prod_t p(x^t | \mu)] = \frac{\partial}{\partial \mu} [\ln p(\mu) + \sum_t \ln p(x^t | \mu)] = 0$$

$$\frac{\partial}{\partial \mu} \left[-\frac{1}{2} \ln 2\pi - \ln \sigma_0 - \frac{(\mu - \mu_0)^2}{2\sigma_0^2} - \frac{N}{2} \ln 2\pi - \ln \sigma - \frac{\sum_t (x^t - \mu)^2}{2\sigma^2} \right]$$

مثال - ادامه

$$\mu_N = \frac{N\sigma_0^2 \bar{x} + \sigma^2 \mu_0}{N\sigma_0^2 + \sigma^2}$$

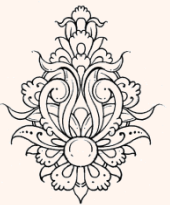
$$\mu_N = \frac{\mu_0 + \frac{\sigma_0^2}{\sigma^2} \sum_t x^t}{1 + \frac{\sigma_0^2}{\sigma^2} N}$$

$$\mu_N \rightarrow \frac{1}{N} \sum_t x^t \text{ as } N \rightarrow \infty$$

$$\mu_N \rightarrow \frac{1}{N} \sum_t x^t \text{ as } \sigma_0 \gg \sigma$$

برای واریانس هم به صورت مشابه خواهیم داشت:

$$\sigma_N^2 = \frac{\sigma^2 \sigma_0^2}{N\sigma_0^2 + \sigma^2}$$

استنباط بیزی

- رویکرد دیگر محاسبه‌ی $P(x|X)$ است، در شرایطی که $p(\theta)$ را می‌دانیم.

$$\begin{aligned} p(x|X) &= \int p(x, \theta|X) d\theta \\ &= \int p(x|\theta, X) p(\theta|X) d\theta \\ &= \int p(x|\theta) p(\theta|X) d\theta \end{aligned}$$

اگر پارامتر θ را بدانیم، کل توزیع مشخص است

میانگین وزن‌دار تخمین را بر اساس احتمال مقادیر مدل

- عیب عمده‌ی این روش حجم محاسبات بالاست، و محاسبات تحلیلی تنها در حالات خاصی امکان‌پذیر است.

برای سادگی می‌توان فرض کرد که $P(\theta|X)$ شبیه تابع ضربه است، در این صورت

$$P(x|X) = P(x|\theta_{MAP})$$

دسته بندی پارامتری

$$g_i(x) = p(x | C_i)P(C_i)$$

or

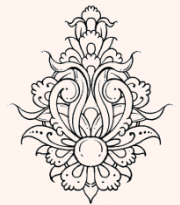
تابع جداساز

$$g_i(x) = \log p(x | C_i) + \log P(C_i)$$

در صورتی که چگالی کلاس را گاوسی در نظر بگیریم:

$$p(x | C_i) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}\sigma_i} \exp\left[-\frac{(x - \mu_i)^2}{2\sigma_i^2}\right]$$

$$g_i(x) = -\frac{1}{2} \log 2\pi - \log \sigma_i - \frac{(x - \mu_i)^2}{2\sigma_i^2} + \log P(C_i)$$

دسته‌بندی پارامتری (ادامه...)

$$\mathcal{X} = \{x^t, r^t\}_{t=1}^N$$

نمونه‌های آموزشی

$$x \in \mathcal{R}$$

$$r_i^t = \begin{cases} 1 & \text{if } x^t \in C_i \\ 0 & \text{if } x^t \in C_j, j \neq i \end{cases}$$

برآورد درست‌نمایی پیشینه

$$\hat{P}(C_i) = \frac{\sum_t r_i^t}{N} \quad m_i = \frac{\sum_t x^t r_i^t}{\sum_t r_i^t} \quad s_i^2 = \frac{\sum_t (x^t - m_i)^2 r_i^t}{\sum_t r_i^t}$$

تابع جداساز

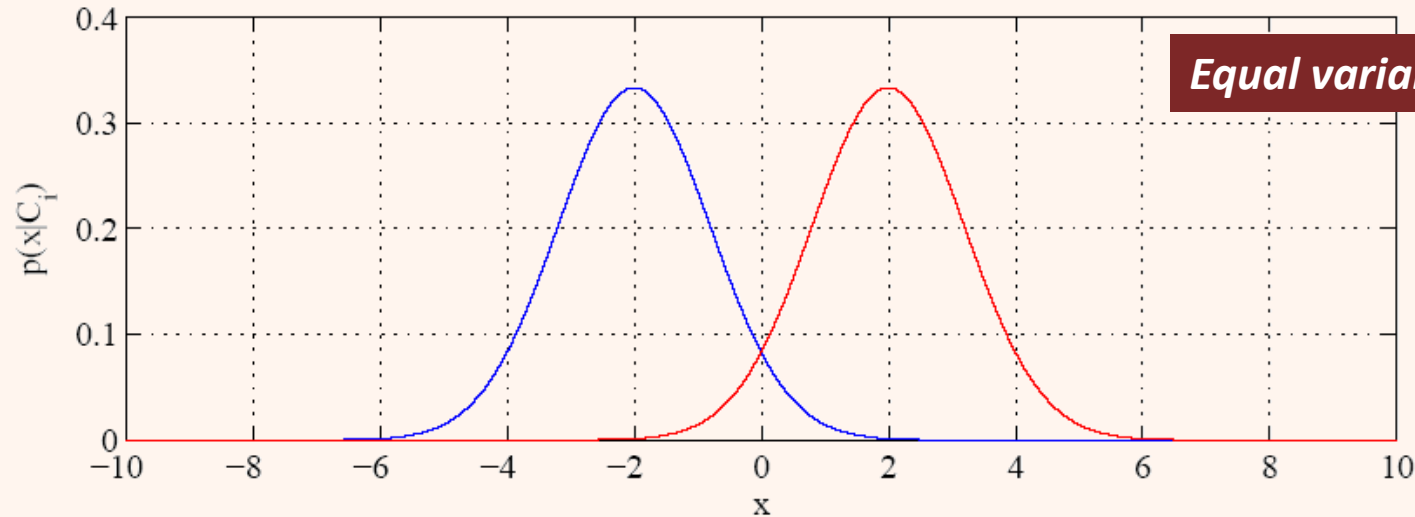
$$g_i(x) = -\frac{1}{2} \log 2\pi - \log s_i - \frac{(x - m_i)^2}{2s_i^2} + \log \hat{P}(C_i)$$

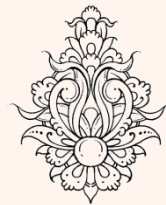
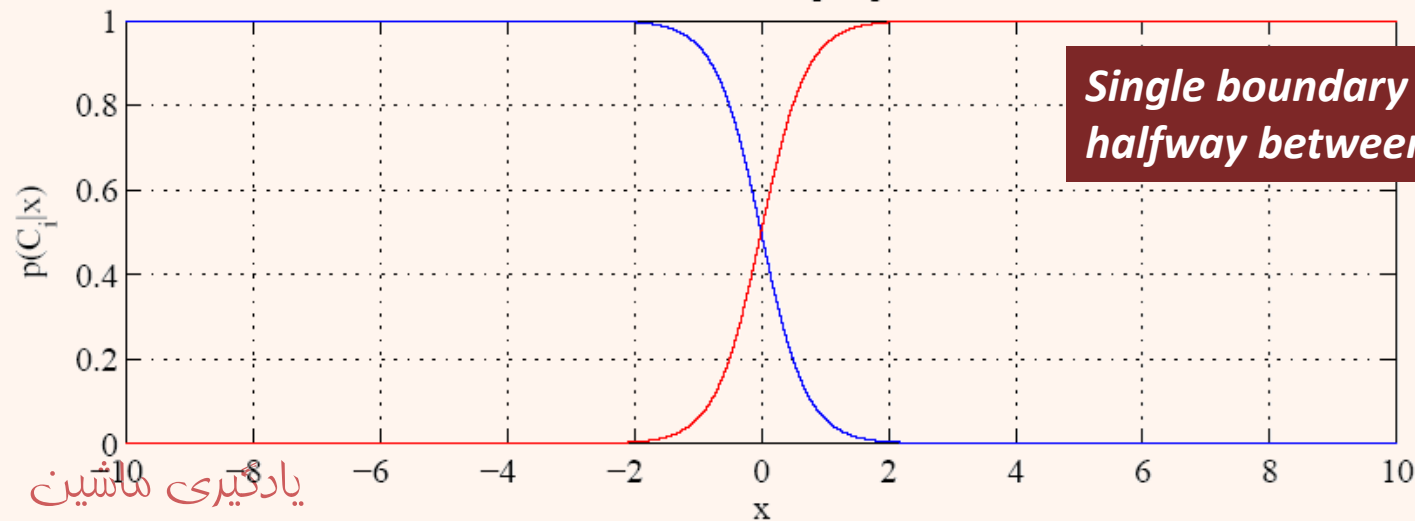
دسته‌بندی دو کلاس با واریانس یکسان

$$g_i(x) = -\frac{1}{2} \log 2\pi - \log s_i - \frac{(x - m_i)^2}{2s_i^2} + \log \hat{P}(C_i)$$

Likelihoods

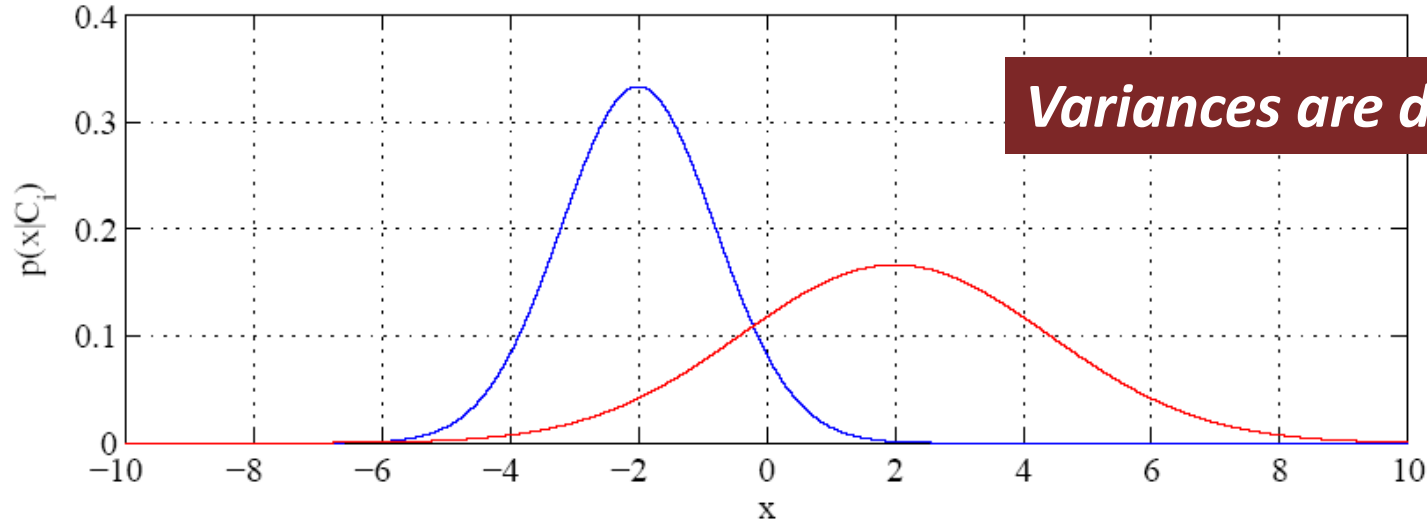
Posteriors with equal priors

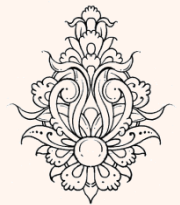
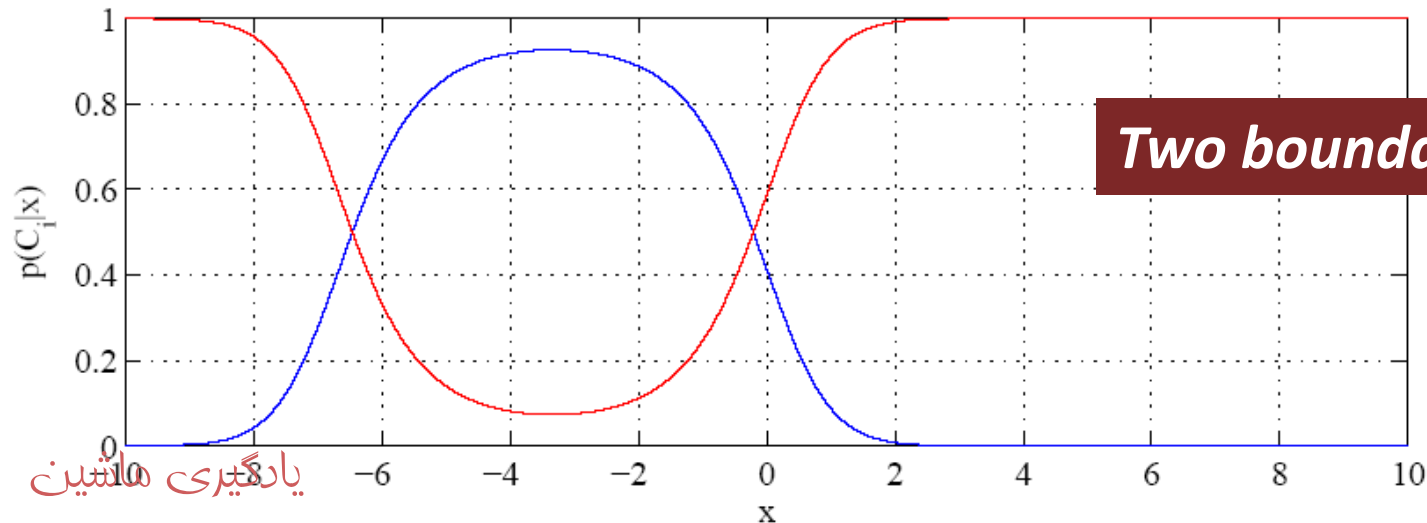
دسته‌بندی دو کلاس با واریانس متفاوت

$$g_i(x) = -\frac{1}{2} \log 2\pi - \log s_i - \frac{(x - m_i)^2}{2s_i^2} + \log \hat{P}(C_i)$$

Likelihoods

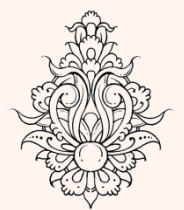
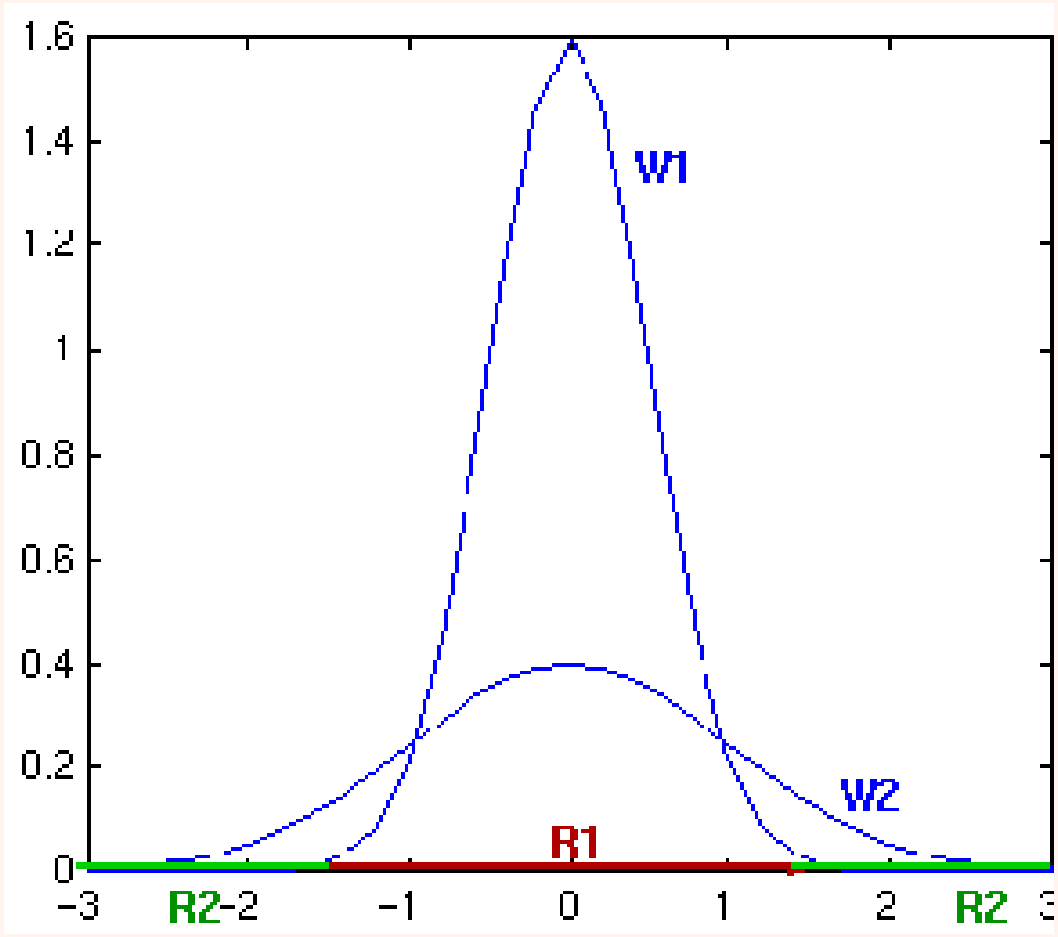

Posteriors with equal priors

مثال

$$g_i(x) = -\frac{1}{2} \log 2\pi - \log s_i - \frac{(x - m_i)^2}{2s_i^2} + \log \hat{P}(C_i)$$

Dependent variable

رگرسیون

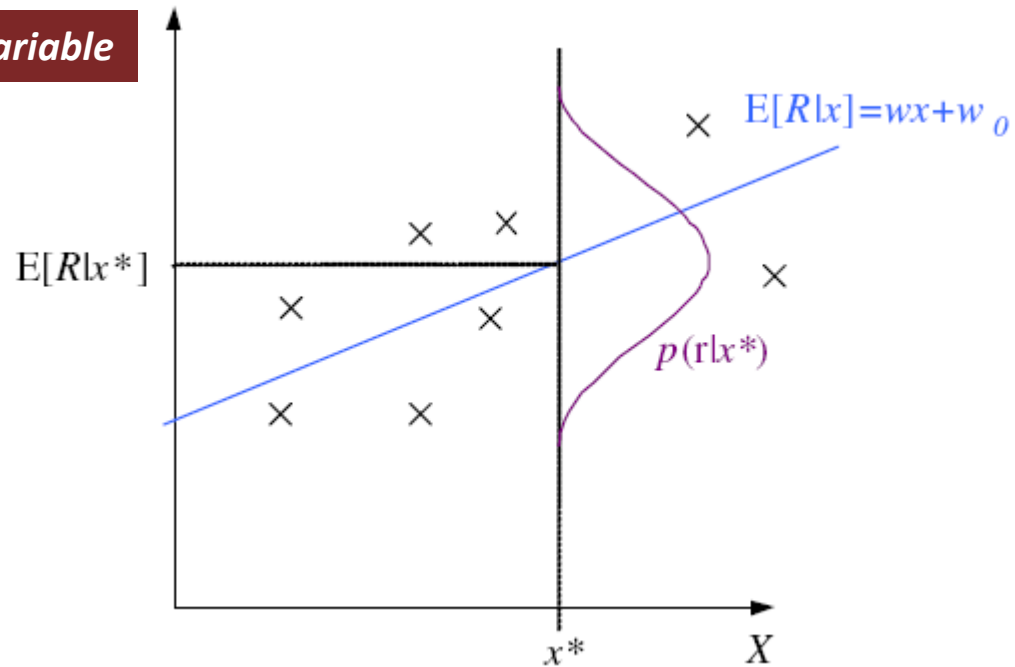
Independent variable

$$r = f(x) + \varepsilon$$

$$\text{estimator} : g(x | \theta)$$

$$\varepsilon \sim \mathcal{N}(0, \sigma^2)$$

$$p(r | x) \sim \mathcal{N}(g(x | \theta), \sigma^2)$$

$$\mathcal{L}(\theta | \mathcal{X}) = \log \prod_{t=1}^N p(x^t, r^t)$$

$$p(x, r) = p(r | x)p(x)$$

$$= \log \prod_{t=1}^N p(r^t | x^t) + \log \prod_{t=1}^N p(x^t)$$

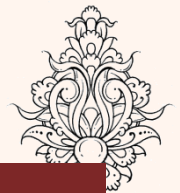
محاسبه‌ی تابع خطا

$$\begin{aligned}\mathcal{L}(\theta | \mathcal{X}) &= \log \prod_{t=1}^N \frac{1}{\sqrt{2\pi\sigma}} \exp\left[-\frac{[r^t - g(x^t | \theta)]^2}{2\sigma^2}\right] \\ &= -N \log \sqrt{2\pi\sigma} - \frac{1}{2\sigma^2} \sum_{t=1}^N [r^t - g(x^t | \theta)]^2\end{aligned}$$

باتوجه به این که به تخمین ربطی ندارد، این بخش در نظر گرفته نمی‌شود

$$E(\theta | \mathcal{X}) = \frac{1}{2} \sum_{t=1}^N [r^t - g(x^t | \theta)]^2$$

Least Squares estimates

رگرسیون خطی

$$E(\theta | \mathcal{X}) = \frac{1}{2} \sum_{t=1}^N [r^t - g(x^t | \theta)]^2$$

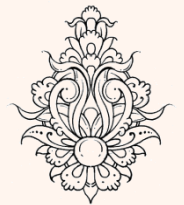
$$g(x^t | w_1, w_0) = w_1 x^t + w_0$$

$$\sum_t r^t = N w_0 + w_1 \sum_t x^t$$

$$\sum_t r^t x^t = w_0 \sum_t x^t + w_1 \sum_t (x^t)^2$$

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} N & \sum_t x^t \\ \sum_t x^t & \sum_t (x^t)^2 \end{bmatrix} \quad \mathbf{w} = \begin{bmatrix} w_0 \\ w_1 \end{bmatrix} \quad \mathbf{y} = \begin{bmatrix} \sum_t r^t \\ \sum_t r^t x^t \end{bmatrix}$$

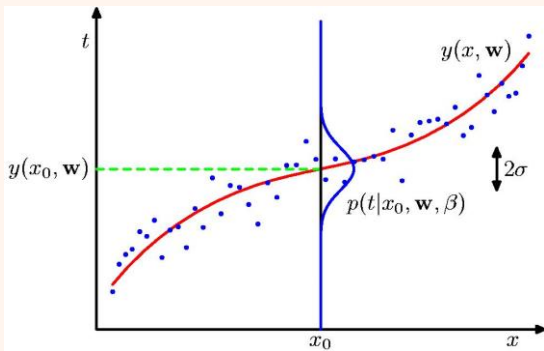
$$\mathbf{w} = \mathbf{A}^{-1} \mathbf{y}$$

رگرسیون چندجمله‌ای

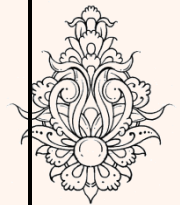
$$g(x^t | w_k, \dots, w_2, w_1, w_0) = w_k (x^t)^k + \dots + w_2 (x^t)^2 + w_1 x^t + w_0$$

$$\mathbf{A} = \begin{bmatrix} N & \sum_t x^t & \sum_t (x^t)^2 & \dots & \sum_t (x^t)^k \\ \sum_t x^t & \dots & \dots & \dots & \sum_t (x^t)^{k+1} \\ \vdots & \dots & \dots & \dots & \dots \\ \sum_t (x^t)^k & \sum_t (x^t)^{k+1} & \sum_t (x^t)^{k+2} & \dots & \sum_t (x^t)^{2k} \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{w} = \begin{bmatrix} w_0 \\ w_1 \\ w_2 \\ \vdots \\ w_k \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{y} = \begin{bmatrix} \sum_t r^t \\ \sum_t r^t x^t \\ \sum_t r^t (x^t)^2 \\ \vdots \\ \sum_t r^t (x^t)^k \end{bmatrix}$$

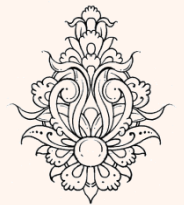

رگرسیون چندجمله‌ای

$$\mathbf{A} = (\mathbf{D}^T \mathbf{D}) \quad \mathbf{y} = \mathbf{D}^T \mathbf{r}$$

$$\mathbf{D} = \begin{bmatrix} 1 & x^1 & (x^1)^2 & \dots & (x^1)^k \\ 1 & x^2 & (x^2)^2 & \dots & (x^2)^k \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 1 & x^N & (x^N)^2 & \dots & (x^N)^k \end{bmatrix} \quad \mathbf{r} = \begin{bmatrix} r^1 \\ r^2 \\ \vdots \\ r^N \end{bmatrix}$$

$$\mathbf{w} = (\mathbf{D}^T \mathbf{D})^{-1} \mathbf{D}^T \mathbf{r}$$

معیارهای خطا

$$E(\theta | \mathcal{X}) = \frac{1}{2} \sum_{t=1}^N [r^t - g(x^t | \theta)]^2$$

• مجموع مربعات خطا

sum of squared error

$$E(\theta | \mathcal{X}) = \frac{\sum_{t=1}^N [r^t - g(x^t | \theta)]^2}{\sum_{t=1}^N [r^t - \bar{r}]^2}$$

• خطای نسبی

relative square error

$$E(\theta | \mathcal{X}) = \frac{1}{2} \sum_{t=1}^N |r^t - g(x^t | \theta)|$$

• قدرمطلق خطا

Absolute Error

$$E(\theta | \mathcal{X}) = \frac{1}{2} \sum_{t=1}^N 1(|r^t - g(x^t | \theta)| > \varepsilon) (|r^t - g(x^t | \theta)| - \varepsilon)$$

ε -sensitive Error

Bias and Variance

noise

squared error

Expected square error at x

$$E[(r - g(x))^2 | x] = E[(r - E[r | x])^2 | x] + (E[r | x] - g(x))^2$$

به مدل بستگی ندارد، واریانس نویز است؛ در واقع بخشی از خطاست که قابل حذف نیست

میزان خطا؛ وابسته به داده‌های آموزشی و مدل است

$$E_x[(E[r | x] - g(x))^2 | x] = (E[r | x] - E_x[g(x)])^2 + E_x[(g(x) - E_x[g(x)])^2]$$

bias

variance

معیاری است که میزان خطا را صرفنظر از نمونه‌های آموزشی نشان می‌دهد

با تغییرات داده‌های آموزشی، مقدار $g(x)$ به چه میزان تغییر می‌کند.

- M samples $X_i = \{x_i^t, r_i^t\}, i=1, \dots, M$ are used to fit $g_i(x), i=1, \dots, M$

$$\text{Bias}^2(g) = \frac{1}{N} \sum_t [\bar{g}(x^t) - f(x^t)]^2$$

$$\text{Variance}(g) = \frac{1}{NM} \sum_t \sum_i [g_i(x^t) - \bar{g}(x^t)]^2$$

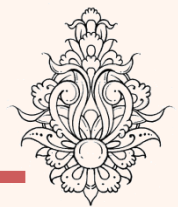
$$\bar{g}(x) = \frac{1}{M} \sum_i g_i(x)$$

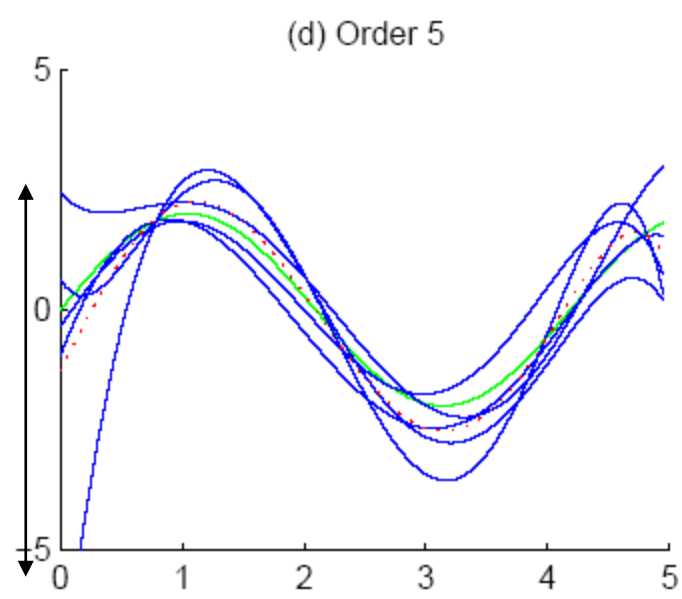
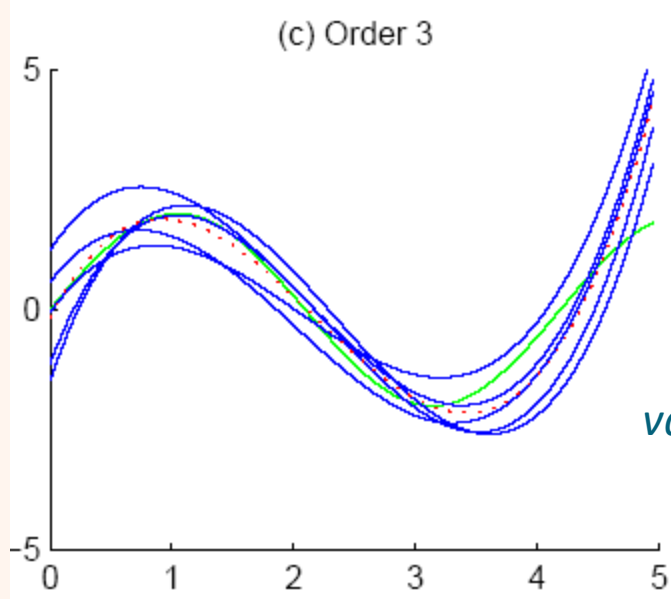
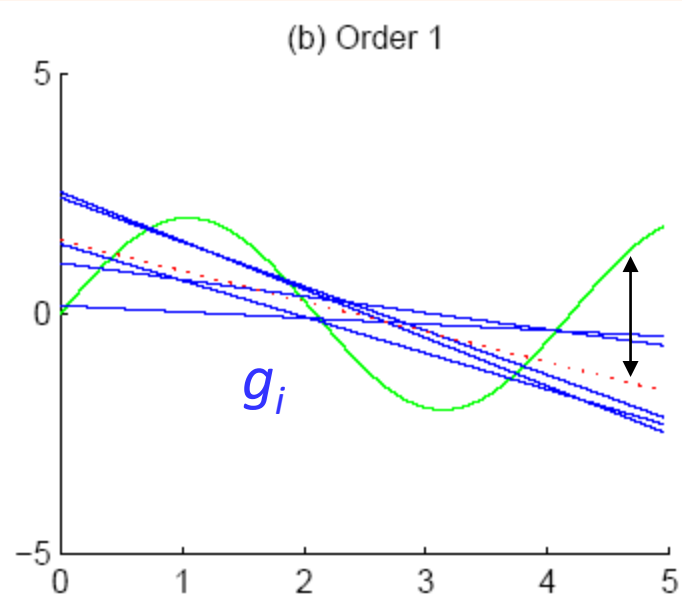
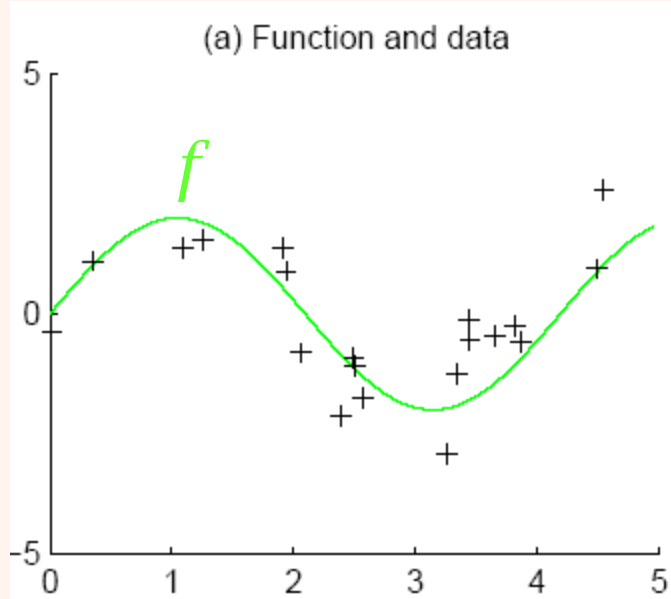
$$g_i(x) = 2$$

واریانس صفر است، اما بایاس بالایی دارد

$$g_i(x) = \sum_t r_i^t / N$$

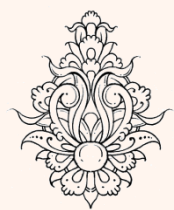
بایاس کاهش می‌یابد، اما واریانس افزایش می‌یابد

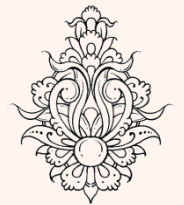
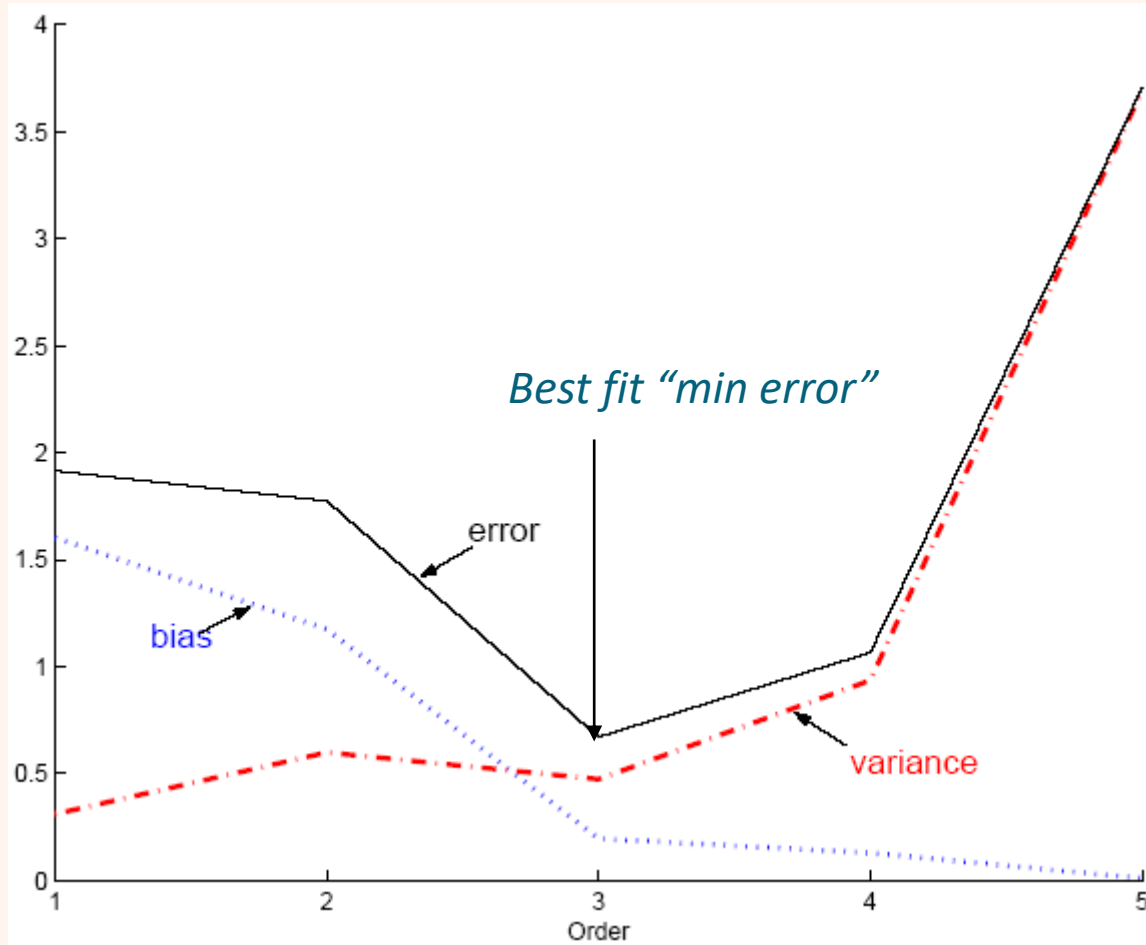
f
bias
 \bar{g}

variance

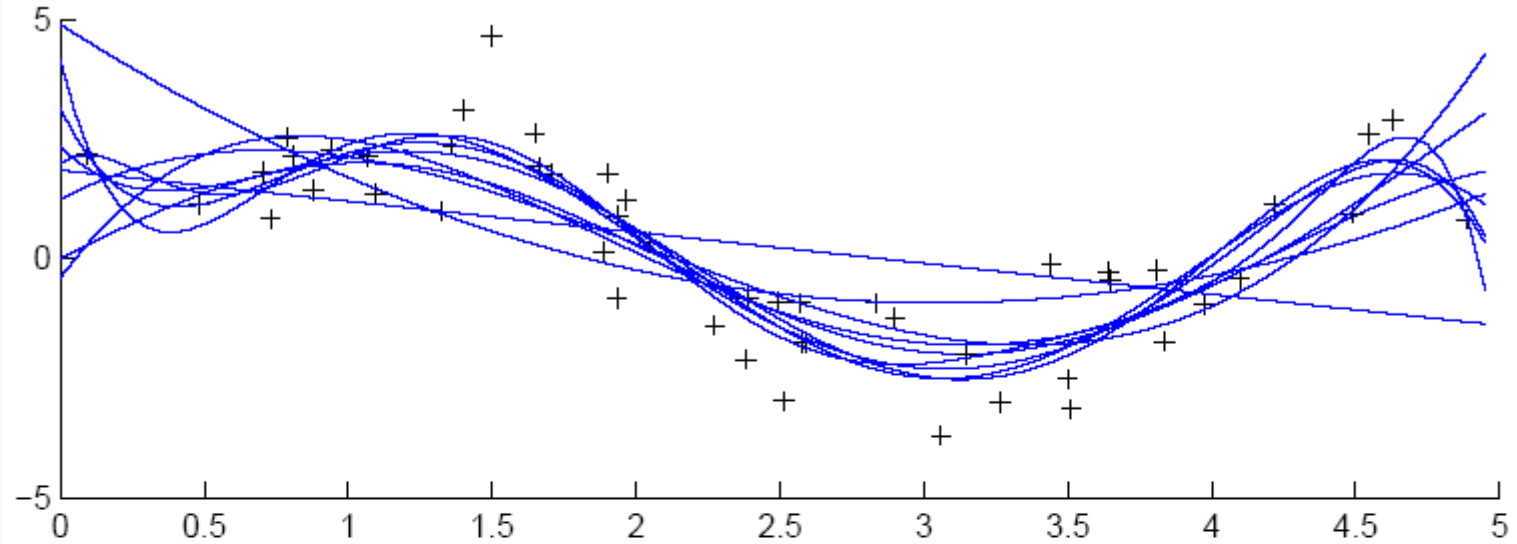
تاشکانه
تعمیراتی
بهشتی

انتخاب مدل

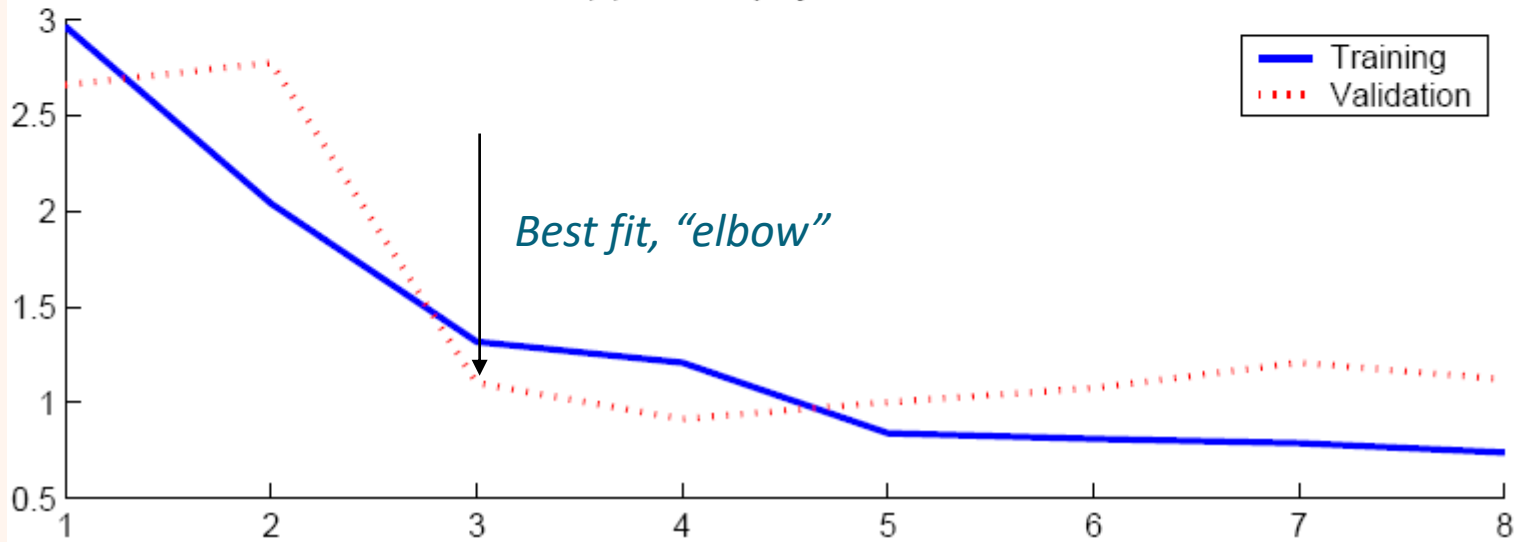

Cross validation

(a) Data and fitted polynomials

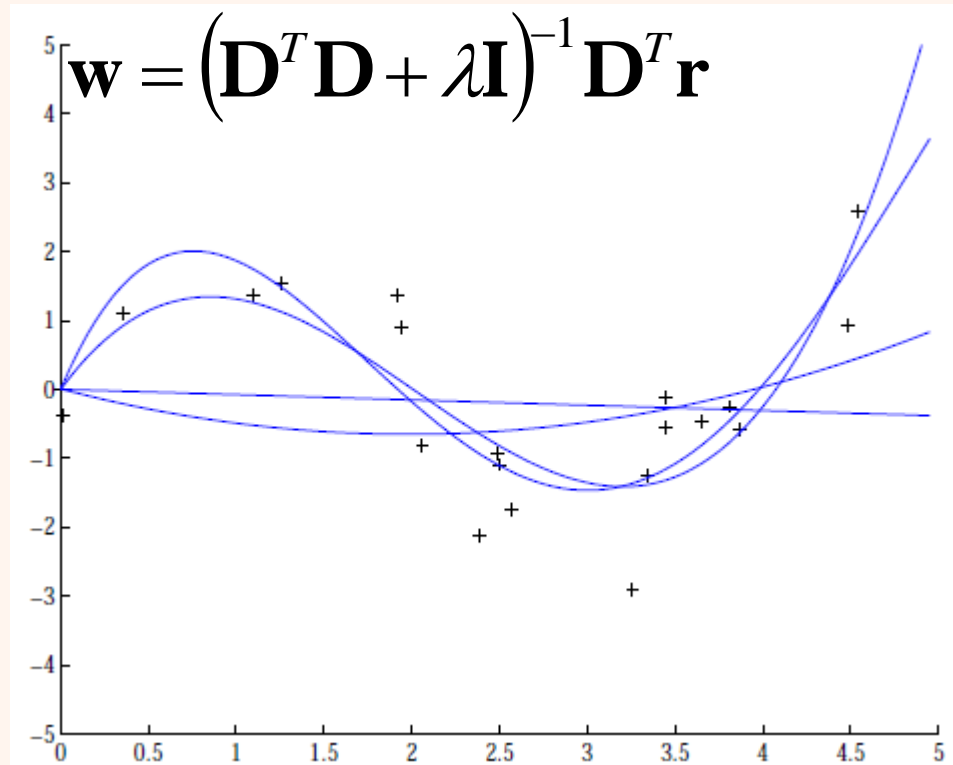
(b) Error vs polynomial order

Regularization

Penalize complex models

E' = error on data + λ model complexity

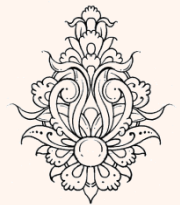
Coefficients increase in magnitude as order increases:

1: [-0.0769, 0.0016]

2: [0.1682, -0.6657, 0.0080]

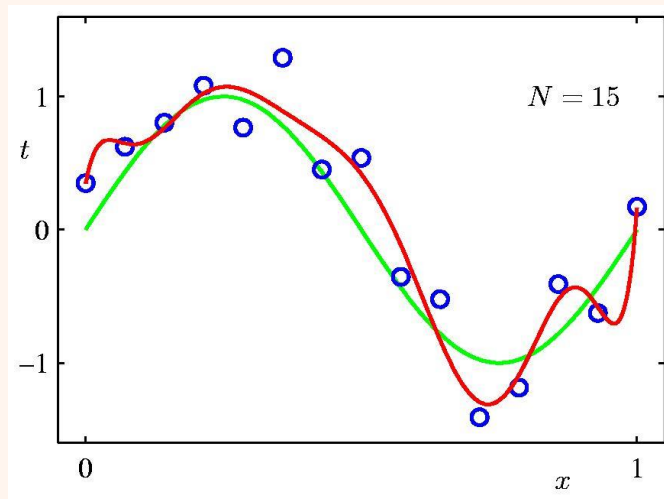
3: [0.4238, -2.5778, 3.4675, -0.0002]

4: [-0.1093, 1.4356, -5.5007, 6.0454, -0.0019]

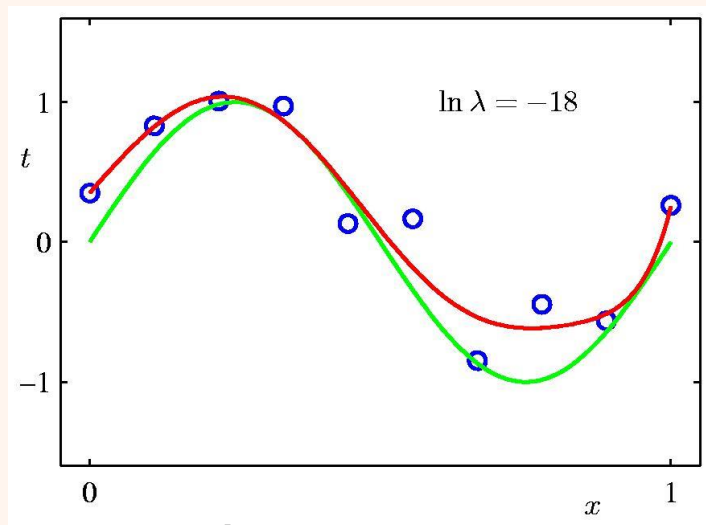

$$\text{regularization: } E(\mathbf{w} | \mathcal{X}) = \frac{1}{2} \sum_{t=1}^N [r^t - g(x^t | \mathbf{w})]^2 + \lambda \sum_i w_i^2$$

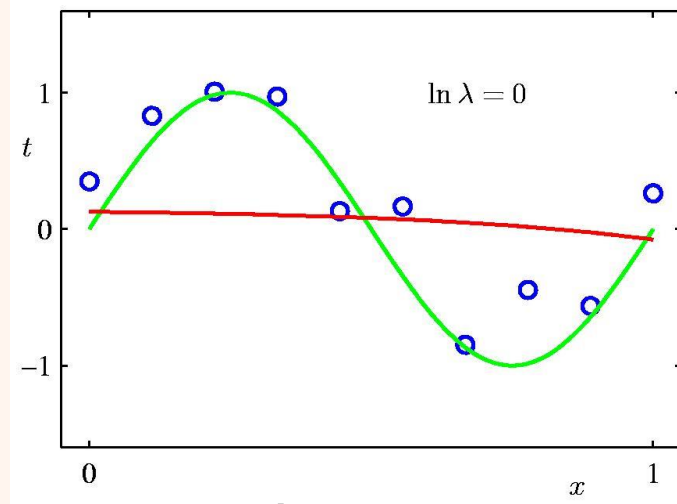
Regularization

9th Order Polynomial

$\ln \lambda = -18$

$\ln \lambda = 0$

تراشگاه
سپیدی
بهشتی